

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z MATEMATYKI W KLASACH IV-VI

Przedmiotowy system oceniania z matematyki jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania w Szkole Podstawowej w Kołczewie.

I. Cele sprawdzania osiągnięć ucznia:

- strukturyzacja materiału nauczania matematyki;
- sterowanie procesem nauczania;
- uzyskiwanie informacji o jakości uczenia się;
- danie uczniom możliwości poznania własnych osiągnięć;
- zapobieganie niepowodzeniom w nauce;
- rozwijanie motywacji do aktywnego udziału w lekcji;
- wyrabianie odwagi w zadawaniu pytań nauczycielowi.

II. Formy sprawdzania osiągnięć i umiejętności uczniów:

1. **Prace klasowe, testy** – na zakończenie każdego działu, obejmujące większy zakres materiału:
 - znajomość przedmiotu (wiedza);
 - umiejętność rozwiązywania problemów.
2. **Kartkówki:**
 - zakres wiedzy z trzech ostatnich lekcji;
 - rozumienie tematu.
3. **Odpowiedzi ustne:**
 - zakres wiedzy z trzech ostatnich lekcji;
 - stosowana terminologia;
 - rzetelność wykonywanych prac;
 - realizacja działania.
4. **Prace domowe** – w zeszytach ćwiczeń, zeszytach przedmiotowych:
 - terminowość;
 - zgodność z założeniami;
 - estetyka wykonania;
 - inwencja własna.
5. **Prace długoterminowe:**
 - wkład w pracę;
 - realizacja zadania;
 - umiejętność korzystania z pomocy dydaktycznych;
 - oryginalność rozwiązania.

6. Praca w grupie:

- wkład pracy;
- zaangażowanie.

7. Aktywność na lekcji:

- zgodność wypowiedzi z tematem;
- częstotliwość wypowiedzi;
- inwencja własna.

8. Zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń:

- estetyka;
- czytelne pismo;
- poprawa błędów.

9. Przygotowanie do lekcji:

- systematyczność;
- rzetelność.

10. **Inne** - udział w konkursach, wykonywanie pomocy dydaktycznych.

FORMY AKTYWNOŚCI	CZĘSTOTLIWOŚĆ W SEMESTRZE
Prace klasowe	2-3
Kartkówki	min. 4
Odpowiedzi ustne	min. 3
Prace domowe	min. 3
Prace długoterminowe	1
Praca w grupie	min. 1
Aktywność na lekcji	na bieżąco
Zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń	1
Przygotowanie do lekcji	na bieżąco
Inne	na bieżąco

III. Obszary aktywności:

Na lekcjach matematyki oceniane są następujące obszary aktywności:

1. Rozumienie pojęć matematycznych i znajomość ich definicji.
2. Znajomość i stosowanie poznanych twierdzeń.
3. Prowadzenie rozumowań.
4. Rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem poznanych metod.
5. Posługiwanie się symboliką i językiem matematyki adekwatnym do etapu kształcenia.
6. Czytanie ze zrozumieniem i analizowanie tekstów matematycznych.

7. Wykorzystanie zdobytej wiedzy w rozwiązywaniu problemów matematycznych i zadań praktycznych.
8. Prezentowanie w różnych formach wyników swojej pracy.
9. Aktywność na lekcjach, praca w grupach i własny wkład pracy ucznia.

IV. Rodzaje wymagań:

1. Konieczne (K)

- dotyczą zapamiętywania wiadomości, czyli znajomości podstawowych pojęć i praw matematycznych, podstawowych wzorów geometrycznych, orientacji w stosunkach matematycznych;
- uczeń potrafi rozwiązywać przy pomocy nauczyciela zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- zdobyte wiadomości i umiejętności są niezbędne do dalszego kontynuowania nauki matematyki.

2. Podstawowe (P)

- dotyczą zrozumienia wiadomości;
- uczeń potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela wyjaśnić poznane prawa (przemienności, łączności, rozdzielności) i stosować je w obliczeniach pamięciowych i pisemnych, stosować poznane wzory w prostych zadaniach z treścią.

3. Rozszerzające (R)

- dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych;
- uczeń potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania teoretyczne.

4. Dopełniające (D)

- dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w złożonych sytuacjach typowych;
- uczeń potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe złożone zadania rachunkowe i konstrukcyjne, wyprowadzać proste wzory.

5. Wykraczające (W)

- dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności świadczących o pełnym opanowaniu podstawy programowej i wykraczających poza nią;
- uczeń potrafi oryginalnie rozwiązywać zadania o podwyższonym stopniu trudności, samodzielnie potrafi formułować definicje i twierdzenia, stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych, prezentuje wyniki swojej pracy w różnorodny sposób.

V. Kryteria oceniania:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności w zakresie wykraczającym poza podstawę programową;
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych);
- umie formułować problemy i dokonuje analizy lub syntezy;
- rozwiązuje problemy w sposób nietypowy;
- osiąga sukcesy w konkursach matematycznych na etapie międzyszkolnym;
- sprostał wymaganiom koniecznym, podstawowym, rozszerzającym, dopełniającym i wykraczającym.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej;
- potrafi zastosować zdobytą wiedzę w sytuacjach typowych;
- jest samodzielny, korzysta z różnych źródeł wiedzy;
- rozwiązuje samodzielnie zadania rachunkowe i problemowe;
- osiąga sukcesy w szkolnych konkursach przedmiotowych;
- sprostał wymaganiom koniecznym, podstawowym, rozszerzającym i dopełniającym.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej (popelnia nieliczne błędy);
- poprawnie stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych zadań i problemów;
- bierze czynny udział w lekcji, poprawnie wykonuje zadania domowe, czasem nadobowiązkowe, jest przygotowany do zajęć;
- sprostał wymaganiom koniecznym, podstawowym i rozszerzającym.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej;
- potrafi zastosować wiadomości do rozwiązywania zadań z pomocą nauczyciela;
- podejmuje próby samodzielnego wykonywania zadań praktycznych;
- zna podstawowe wzory i jednostki wielkości matematycznych;
- sprostał wymaganiom koniecznym i podstawowym.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonym podstawą programową, a braki te nie przekraczają możliwości dalszego kształcenia;
- zna podstawowe prawa i własności matematyczne;
- potrafi z pomocą nauczyciela wykonać proste zadania rachunkowe i tekstowe;
- odrabia zadania domowe i przychodzi przygotowany na lekcję na miarę swoich możliwości;
- sprostął wymaganiom koniecznym.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności;
- nie zna podstawowych praw, pojęć i wielkości matematycznych;
- nie wykonuje zadań domowych;
- bardzo często przychodzi nieprzygotowany do zajęć;
- nie sprostął wymaganiom koniecznym.

VI. Umowa „Nauczyciel-uczeń”:

1. Obowiązkiem ucznia jest punktualne stawiennictwo na lekcjach matematyki.
2. Uczeń zobowiązany jest do przestrzegania zasad kultury współżycia w odniesieniu do kolegów i nauczyciela, w szczególności do zachowania dyscypliny oraz szanowania prawa do zdobycia wiedzy.
3. Uczeń ma obowiązek rzetelnego przygotowania się do lekcji matematyki, co oznacza:
 - a) posiadanie zeszytu przedmiotowego, podręcznika, zeszytu ćwiczeń oraz przyborów geometrycznych;
 - b) odrobienie zadania domowego;
 - c) przygotowanie się do odpowiedzi
 - ustnej z trzech ostatnich lekcji;
 - pisemnej – kartkówka z bieżącego materiału;
 - ustnej lub pisemnej z partii materiału z klas niższych, o powtórzenie której prosił nauczyciel.
 - d) przygotowanie do pracy pisemnej zapowiedzianej wcześniej i odnotowanej w dzienniku.
4. Uczeń ma prawo zgłosić 3 nieprzygotowania w semestrze (bez podania przyczyny), gdy:

- a) nie wykonał zadania domowego;
- b) nie przyniósł zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, przyborów geometrycznych;
- c) nie przygotował się do zajęć

Nie dotyczy to zapowiedzianych prac klasowych.

Zgłoszenie powyższych faktów musi nastąpić na początku lekcji i zostaje odnotowane w karcie ocen. Ponadto uczeń ma obowiązek uzupełnić brakującą lub źle napisaną pracę domową na następną lekcję. Za nieodrobienie pracy domowej bez zgłoszenia nauczycielowi uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

- 5. Po wykorzystaniu określonego powyżej limitu nieprzygotowań, uczniowi zabiera się punkty.
- 6. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkiem ucznia. Zeszyt powinien być estetyczny i czytelny oraz posiadać komplet notatek i prac domowych.
Wszystkie rysunki w zeszycie lub w ćwiczeniach uczeń powinien wykonywać ołówkiem, przy użyciu linijki (nie dotyczy wykonywanych szkiców odręcznych).
- 7. Prace pisemne zapowiadane są i uzgadniane z uczniami z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczyciel ma obowiązek podać uczniowi zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności (nie dotyczy kartkówek).
- 8. W ciągu tygodnia mogą się odbyć maksymalnie 2 prace pisemne całogodzinne (klasówki, testy), ale nie więcej niż jedna dziennie.
- 9. Nauczyciel może przeprowadzić kartkówkę (z 3 ostatnich lekcji) bez wcześniejszej zapowiedzi.
- 10. Prace klasowe są obowiązkowe.
- 11. Uczeń nieobecny na pracy klasowej z przyczyn usprawiedliwionych zobowiązany jest ją napisać w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły, po uprzednim ustaleniu terminu z nauczycielem.
Jeśli nie napisze zaległej pracy pisemnej w ustalonym terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną.
- 12. Uczeń może poprawić pracę klasową w ciągu 2 tygodni od dnia otrzymania sprawdzonej pracy, przy czym:
 - poprawiana może być jedynie ocena niedostateczna;
 - uczeń poprawia pracę tylko raz;
 - ponowna ocena niedostateczna nie jest wpisywana do dziennika;
 - ocena z poprawy jest wpisywana obok oceny z pracy klasowej.
- 13. Niesamodzielna praca ucznia na pracach klasowych i kartkówkach równoznaczna jest z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

14. Uczeń nieobecny w szkole z powodów usprawiedliwionych co najmniej tydzień, zobowiązany jest w ciągu tygodnia do uzupełnienia wszelkich zaległości, a w ciągu 2 tygodni do napisania zaległych prac klasowych.
Jeśli uczeń celowo unika sprawdzianów, nauczyciel ma prawo zobligować go do zaliczenia nienapisanych prac na pierwszych zajęciach, na których jest obecny.
15. Uczeń nieobecny 1 dzień ma obowiązek przyjść na kolejną lekcję przygotowany, z uzupełnionymi notatkami w zeszycie.
16. Za aktywną pracę na lekcji uczeń może otrzymać „+” (3 „+”= 1/3 pkt.; 4 „+”= 2/3 pkt.; 5 „+”= 3/3 pkt.; dodatkowo rubryka na 0 pkt., gdzie 3 „+”= 1 pkt.).
17. Za ewidentny i celowy brak pracy na lekcji uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną.
18. Za szczególne osiągnięcia na lekcji, błyskotliwe pomysły oraz pomoc kolegom uczeń może otrzymać ocenę bardzo dobrą.
19. Na okres przerw świątecznych oraz ferii nie zadaje się pisemnych prac domowych.
20. Wszystkie formy aktywności ucznia oceniane są w skali punktowej.

Uzyskane punkty przeliczane są na stopnie wg następującej skali:

celujący:	pow. 100%
bardzo dobry:	100 – 86%
dobry:	85 – 71%
dostateczny:	70 – 56%
dopuszczający:	55 – 41%
niedostateczny:	40 – 0%

VII. Kryteria oceny semestralnej i rocznej:

1. Ocenę semestralną, roczną wystawia nauczyciel najpóźniej na tydzień przed terminem klasyfikacji.
2. O zagrożeniu oceną niedostateczną nauczyciel informuje ucznia, jego rodziców oraz wychowawcę klasy.
3. Nie ma możliwości poprawiania ocen na tydzień przed klasyfikacją.
4. W przypadku otrzymania przez ucznia oceny niedostatecznej na semestr, uczeń zalicza wskazaną partię materiału w terminie ustalonym z nauczycielem.

5. Ocenę roczną wystawia się na podstawie uzyskanych ocen w ciągu całego roku.
6. Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO, rozstrzygane będą zgodnie z WSO oraz rozporządzeniami MENiS.
7. **O wymaganiach edukacyjnych nauczyciel informuje uczniów na początku roku szkolnego.**